

DECIZIE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Zotea Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu valoarea redusă depusă de ÎMGFL nr. 12 din Chișinău, în procedura falimentului, către Zotea Mihail, Zotea (Bîrcă) Ana și Zotea Ilie cu privire la încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel înaintată de Zotea Mihail împotriva hotărârii din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 21 octombrie 2021, ÎMGFL nr. 12 din Chișinău, în procedura falimentului, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Zotea Mihail, Zotea (Bîrcă) Ana și Zotea Ilie cu privire la încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Zotea Mihail în beneficiul ÎMGFL nr. 12 din Chișinău, în procedura falimentului, suma de 64 905 (șaizeci și patru mii nouă sute cinci) lei și 70 bani cu titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale, pentru perioada de până la 26 august 2021. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind depusă împotriva pârâților necorespunzători. S-a încasat de la Zotea Mihail în beneficiul statului suma de 1 947,17 lei cu titlu de taxă de stat.

La 11 aprilie 2022, Zotea Mihail a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel înaintată de Zotea Mihail împotriva hotărârii din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 05 august 2022, Zotea Mihail a declarat recurs împotriva încheierii din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că recurentul a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe la 08 aprilie 2022, prin intermediul executorului judecătoresc. Potrivit recurentului, acțiunea a fost examinată în lipsa lui, nu i-au fost comunicate actele de procedură și nu a avut posibilitatea să își apere drepturile. Consideră recurentul că și-a exercitat dreptul de a ataca hotărârea în termen, acesta fiind calculat din momentul în care a avut posibilitatea să afle despre existența hotărârii.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zotea Mihail este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentului la 27 iunie 2022 (f.d. 54), iar la materialele cauzei lipsesc alte înscrisuri ce ar proba momentul recepționării încheierii de către recurent. Totuși, potrivit mențiunii din cererea sa, Zotea Mihail a luat cunoștință de materialele cauzei la 19 iulie 2022 (f.d. 56). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 05 august 2022, fiind expediată prin poștă la 03 august 2022, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel înaintată de Zotea Mihail împotriva hotărârii din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive

întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, *în baza cererii*. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, recurentul a indicat faptul că a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe la 08 aprilie 2022, prin intermediul executorului judecătoresc. Potrivit recurentului, acțiunea a fost examinată în lipsa lui, nu i-au fost comunicate actele de procedură și nu a avut posibilitatea să își apere drepturile. Consideră recurentul că și-a exercitat dreptul de a ataca hotărârea în termen, acesta fiind calculat din momentul în care a avut posibilitatea să afle despre existența hotărârii.

Colegiul nu poate reține aceste argumente, or legiuitorul a determinat cu suficientă claritate momentul începerii curgerii termenului de atac - *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, și nu din momentul recepționării acestuia de către participantul la proces.

Totodată, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, înaintând cererea de apel la 11 aprilie 2022, Zotea Mihail nu a formulat o cerință de repunere în termen a apelului, indicând doar asupra momentului în care apelantul a aflat despre existența hotărârii primei instanțe și constatând că apelul este depus în termen.

În așa mod, examinând solicitările lui Zotea Mihail formulate în cererea de apel, în lipsa unei cerințe de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit-o.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului.

Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Zotea Mihail împotriva încheierii din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Zotea Mihail.

Se menține încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată cu valoarea redusă depusă de ÎMGFL nr. 12 din Chișinău, în procedura falimentului, către Zotea Mihail, Zotea (Bîrcă) Ana și Zotea Ilie cu privire la încasarea datoriei, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas